

مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی
خاتم الانبیاء(ص) زاهدان

ترومای فک

بخش فک و صورت

ناظر علمی : دکتر ریسباف

واحد آموزش سلامت

کد سند : KH-EDU-PM-121

تاریخ تدوین : ۱۴۰۲/۰۴/۰۱

تاریخ بازنگری : ۱۴۰۳/۰۴/۰۱

ترومای فک چیست؟

شکستگی استخوان فک (و به خصوص فک تحتانی) از موارد شایع شکستگی هاست و به دلیل های مختلف صورت میگیرد . فک از دو استخوان فک بالایی و فک پایینی ساخته شده است.

نقش فک بالا در ایجاد کردن پل بین جمجه و دندان ها میباشد. و نقش اساسی را در صورت ایفا می کند به همین دلیل شکستگی آن باعث بد فرم و زشت شدن صورت فرد می شود . شکستگی فک پایین باید سریعاً به پزشک گزارش شود

اگر شروع درمان بیش از دو هفته زمان ببرد ممکن است استخوان شکسته به خوبی در مکان درست قرار نگیرد و درمان بعدی را دشوار کند.

علل ایجاد ترومای فک:

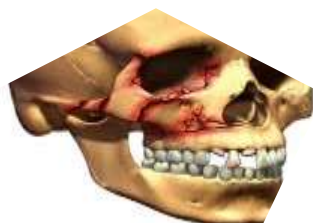
- تصادفات
- ضربه به صورت
- صدمات مربوط به ورزش
- سقوط روی صورت

علائم ترومای فک :

- ۱- شایع ترین نشانه درد ناحیه فک است.
- ۲- بیمار نمی تواند دندان هایش را در هم جفت کند.
- ۳- بعضی افراد نمی توانند فک خود را به خوبی باز کنند یا در صحبت کردن ، جویدن و بلع مشکل دارند.
- ۴- بی حسی در چانه و لب پایین.
- ۵- خونریزی در دهان و ایجاد کبودی در دهان .

مراقبتهای لازم در شکستگیهای فک و صورت :

زمانیکه استخوانهای فک و صورت בעلت ضربه و تصادفات دچار شکستگی میشوند پزشک معالج باید بامعاینه و مشاهده نوع درمان را مشخص نماید شروع درمان جراحی نباید بیش از دو هفته از زمان شکستگی به تعویق بیفتد زیرا تاخیر در درمان موجب جوش خوردگی نابجا در استخوانهای شکسته شده و درمان بعدی را مشکل ترمیم کند و نتیجه آن بخوبی درمان در دو هفته اول نخواهد بود.

اقدامات اولیه بنا به تشخیص پزشک شامل رادیوگرافی سی تی اسکن مشاوره جراحی مغز واعصاب

آمادگی بیمار قبل از عمل :

*تاکید بر رعایت بهداشت دهان و دندان با شست و شوی مرتب دهان و مسواک زدن

*مصرف آنتی بیوتیک و داروهای کاهنده تورم با تجویز پزشک تغذیه مناسب با تجویز پزشک

*ضد عفونی کردن دهان با محلول کلرهگزیدین هر ۳ ساعت در صورت وجود زخم باز و عمیق در دهان و راه داشتن زخم به شکستگی

مراقبتهای بعد عمل:

بعد عمل جراحی با صلاح دید پزشک ممکن است چشم با فک بیمار بسته باشد که معمولاً بعد از ۸ ساعت چشم بیمار باز میشود و چنانچه فک بیمار بسته باشد دستور شروع مایعات بر حسب وسعت عمل انجام شده از ۶ تا ۲۴ ساعت توسط پزشک معالج داده خواهد شد که معمولاً با مایعات نظیر آب چای و آب کمپوت و سپس مایعات غیر شفاف مانند سوپ صاف شده و شیر خواهد بود تجویز آنتی بیوتیک وریدی تا ۴۸ ساعت بعد عمل ادامه داشته و سپس بیمار مرخص میشود

شستو شوی دهان با کلرهگزیدین معمولاً تا یک هفته بعد عمل ادامه دارد بیمار بعد عمل بدون هیچ ترسی باید با مسواک نرم و کوچک پس از قرارداد ان در آب گرم دندانهای خود را مسواک کند.

در عمل شکستگیهای فک ممکن است جراح صلاح بداند فک بیمار بمدت ۳ هفته تا دو ماه بسته باشد در این صورت تا زمان بستری در بخش وسایل اورژانسی برای باز کردن فک بالای سر بیمار باشد تا اگر به هر دلیلی بیمار دچار حالت تهوع و استفراغ شد فوراً توسط پرستار بخش یا پزشک اورژانس فک بیمار با وسیم های بریده شده جهت جلوگیری از بلعیده شدن از دهان بیمار خارج گردد و همین مراقبت در منزل نیز باید با در اختیار داشتن سیم گیر و سیم چین آموزش و انجام شود .

تورم بعد از عمل : تورم بعد از عمل واکنش طبیعی بدن

به عمل جراحی می باشد که معمولاً در ۷۲ ساعت اول خیلی زیاد است ولی بتدریج فروکش کرده و از بین رفتن آن از ۳ ماه تا یک سال بطول می انجامد لذا نباید نگران آن بود ولی چنانچه بعد از ۳ روز تورم افزایش یافت و همراه تب و لرز و بی حالی گردد.

ممکن است نشانه عفونت محل عمل باشد و باید هر چه سریعتر به پزشک مراجعه کرد بعد از اعمال جراحی فک ممکن است بانداژ فشاری بدور سر گذاشته شود. که غالباً برای کاستن تورم و جلوگیری از خونریزی است که معمولاً ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد عمل برداشته میشود بخیه های سروسرورت در فاصله زمانی ۳ تا ۷ روز بعد از عمل توسط پزشک معالج کشیده خواهد شد و چنانچه چشم بیمار با بخیه بسته شده باشد ۴۸ ساعت بعد از عمل توسط پزشک معالج برداشته میشود بیمار فک و صورت غالباً ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از عمل میتواند استحمام کنند ولی بعد از شست و شوی باید پماد آنتی بیوتیک روی زخمها روزی سه بار استفاده شود.

آدرس:

زاهدان، جام جم، بیمارستان خاتم الانبیاء (ص) تلفن ۳۳۲۲۰۵۰۱

منبع: داخلی جراحی برونر سوارث ۲۰۱۸